

Kleine waterteunisbloem op Tiengemeten

Inhoud

- Even voorstellen
- Waarom een risico
- Bestrijding – de theorie
- Tiengemeten
- Bestrijding – de praktijk
- Inzicht in vindplaatsen en bestrijding
- Bestrijding 2015
- Kosten en tijdsbesteding
- Conclusies

Even voorstellen...

Kleine waterteunisbloem (*Ludwigia peploides*)

- komt uit Zuid-Amerika
- groeit op slijkige oevers
- vormt lange drijvende uitlopers en drijvende matten
- eirond glimmend blad
- gele bloemen
- groeit op de plek van slijkgroen en tandzaad vegetaties en is een serieuze bedreiging voor het Habitatype slijkige rivieroevers (H3270)
- laatste vindplaats in Nederland in 2007 Biesbosch

Waarom een risico?

- Groeit explosief

- Zelfbestuivend; één plant kan zich door zaad voortplanten
- Elk stengelfragment groeit uit tot nieuwe plant (verspreiding door water, vogels en Schotse hooglanders)
- Verdringt inheemse vegetatie
- Vormt dichte drijvende matten wat effect heeft op zuurstofhuishouding in het water

Bestrijding – de theorie

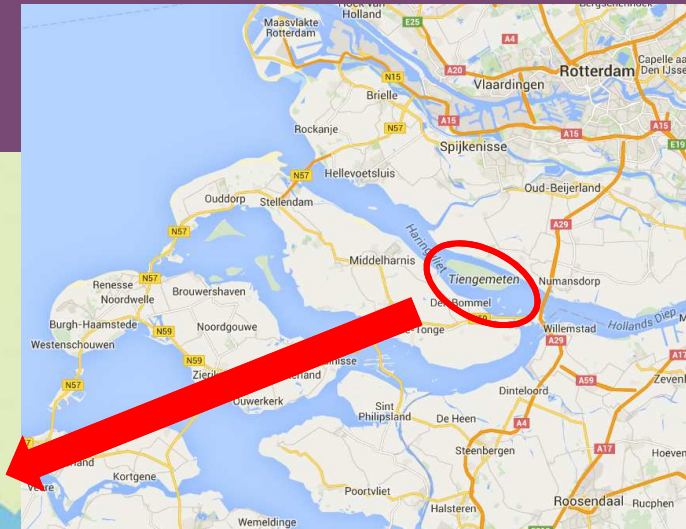
(gebaseerd op “protocol bestrijding Waterteunisbloem”, Invexo 2013)

- branden > voorkomt fragmentatie, maar geen effect op ondergrondse delen
- machinaal verwijderen met kraan > risico op afgebroken stengedelen
handmatige nacontrole noodzakelijk
- peil verlagen of verhogen > moet mogelijk zijn + groot effect op overige natuurwaarden
- handmatige aanpak enige methode om volledig kwijt te raken

Overige methoden?

- afdekken > niet mogelijk vanwege fluctuerend waterpeil + proef laat zien dat kwb onder zwart plastic gewoon verder groeit
- chemicaliën > niet overwogen (beleid NM)

Tiengemeten (Wildernis, Weemoed, Weelde)

Kommoeras Weelde

- kommoeras omringd door een kade van 1.80 m +NAP
- bij hoge vloed stroomt water uit Haringvliet over een natuurlijke rug (1m12) de Weelde in
- in zomer verdampst het water en valt een deel van de Weelde droog

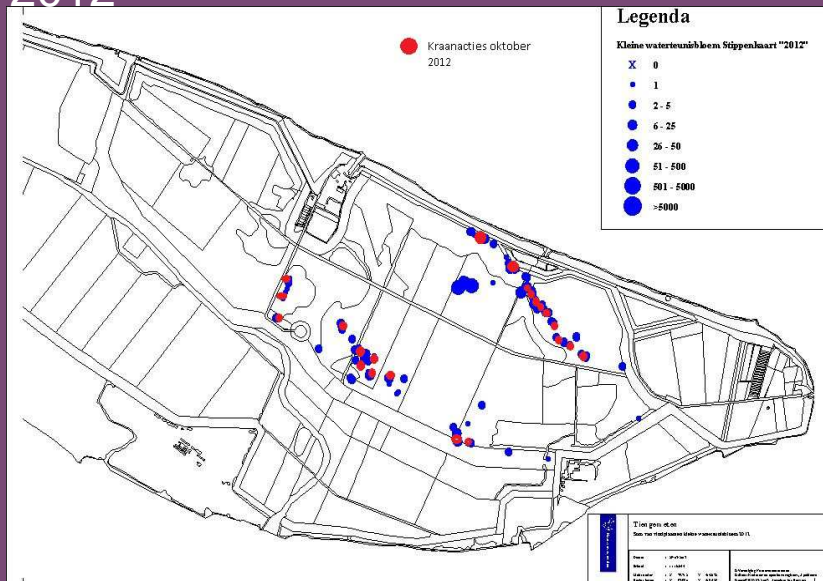
Eerste vondst op Tiengemeten

- Floron kamp augustus 2012
- 2 planten
- nVWA → advisering
- “Even uitgraven met de hand”

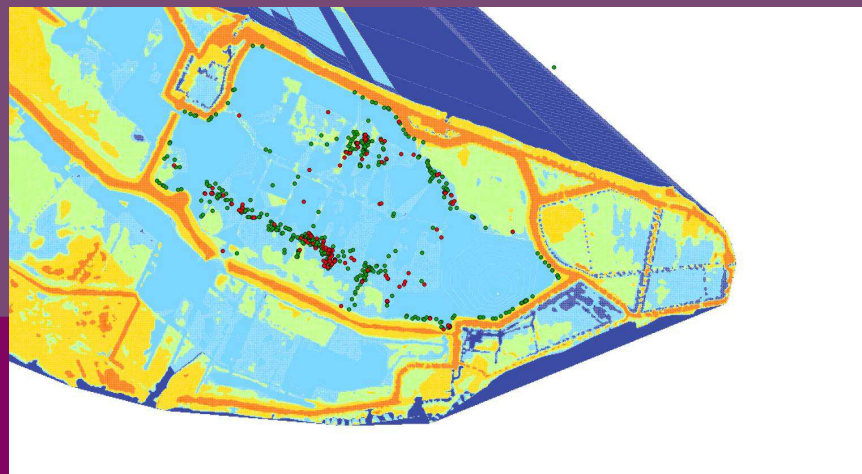
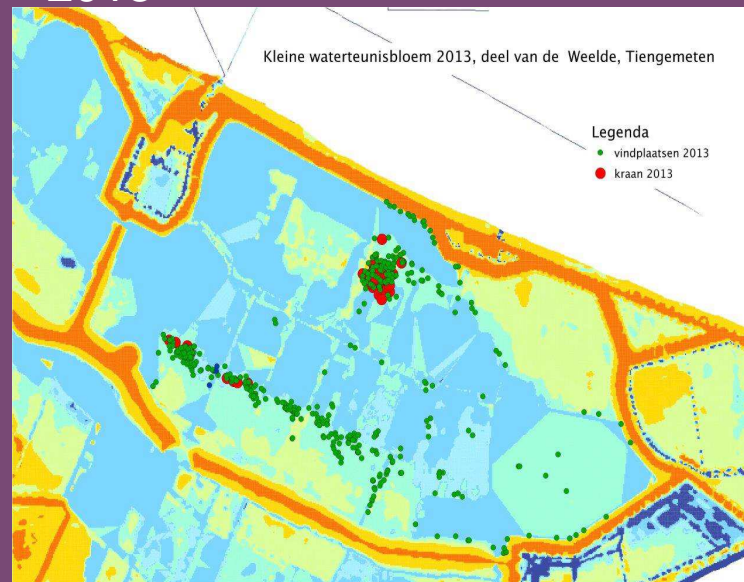

2012

2013

2014

Bestrijding – de praktijk (2012, 2013, 2014)

- waterpeil verlaagd door uitpompen
- monitoring: alle locaties markeren en gps-en (vrijwilligers)
- uitraven en begraven, zeer zorgvuldig:
  - voortdurend afwegen handmatig of kraan
  - juiste moment kraan
  - rekening houden met FFW
- nacontrole
- communicatie (andere terreinbeheerders)

Vrijwilligers
aan het werk

Inzicht in vindplaatsen en verspreiding

- Aangespoeld op één hoogtelijn langs de zuidoever
- Allereerst op kale slikkige klei, later tussen watermunt, veenwortel en tandzaad
- Tussen wilgen. Wortelend op wilgenwortels in het water
- Verspreid door water en Schotse hooglanders
- Groei uit zaad (nog?) niet aangetoond

Bestrijding - 2015

- Evaluatie: grote inspanning geleverd in 2012-2014 maar situatie niet beheersbaar
- Isolatie oostelijk deel Weelde → verlaging waterpeil
- Uit de begrazing

Voordelen droogzetten:

- Droogte
- Minder verspreiding
- Gunstig indien strenge winter
- Eenvoudiger monitoring en grootschalig ingrijpen

Bestrijding - 2015

Kosten en tijdsbesteding

	Kosten (kraan, materiaal, begeleiding)	Uren	
		Inzet personeel	Inzet vrijwilligers
2012	€4850	164 uur	82 uur
2013	€14.885	241 uur	520 uur
2014	€19.500	195 uur	740 uur

2015: ingebracht in Beheerplan N2000 Haringvliet

Conclusies

- structurele aanpak
(monitoring, verslaglegging, evaluatie)
- voortdurend afwegen
(handmatig $\leftrightarrow$ kraan, verstoring $\leftrightarrow$ niet ingrijpen)
- zeer arbeidsintensief
(vrijwilligers zijn onmisbaar)
- kwestie van volhouden – hoe lang?

De vraag blijft:

- HOE is de plant op Tiengemeten gekomen
- Komen we er OOIT vanaf? (of wordt het beheersbaar)

Natuurmonumenten

Zoekplaatje

Vragen?